

*Tilstandsrapport – Kvalitetsmelding
for Melhus og Skaun barneverntjeneste
2024*

Fremlegges for politisk behandling

Innholdsfortegnelse

1. Oppsummering	3
2. Om barnevern	3
3. Presentasjon av virksomheten:	5
4. Internkontroll/ Rapportering:.....	7
5. Utfordringsbilde og veien videre	8
6. Sentrale endringer og utviklingsområder (Kvalitet):	11
7. Temaområder samlet og for hver kommune.....	12
7.1 Bakgrunnsinformasjon/demografi	12
7.2 Meldinger	13
7.3 Undersøkelser:	14
7.4 Tiltak.....	17
7.5 Fosterhjem/ tiltak utenfor hjemmet:	18
7.6 Ettervern	20
7.7 Økonomi	20
7.7.1 Tiltaksutgifter	20
7.7.2 Administrative utgifter	23

1. Oppsummering

Rapporten er utarbeidet etter retningslinjer i henhold til Bufdir. sin veileder for tilstandsrapportering.

Fra 1.1.2021 er det lovbestemt at kommunestyret minst én gang i året skal få en redegjørelse om tilstanden i barneverntjenesten (Bvsl. § 15-3). Som bakgrunnen for rapporten ligger også leders gjennomgang for Melhus kommune.

Formålet med en tilstandsrapport er å gi kommunestyret bedre innsikt i tilstand, utvikling og viktige problemstillinger i barnevernet. Målet er bedre prioriteringer og kontroll i kommunene.

Rapporten skal fremlegges politisk ledelse for behandling i begge kommunene i samarbeidet om den interkommunale barneverntjenesten.

KOSTRA- statistikk som brukes i rapporten er utarbeidet etter statistikk fra Statistisk Sentralbyrå basert på innrapporterte tall fra 2024.

Det er også vist til tall fra sammenlignbare kommuner og landet forøvrig unntatt Oslo.

2. Om barnevern

Barnevernsloven er styrende lovverk for barnevernet. I tillegg er barnekonvensjonen, EMK, grunnloven og forvaltningsloven viktige for utøvelsen av barnevernsarbeidet.

Barneverntjenesten skal bidra til at barn og unge i kommunen har gode levekår og mulighet til positiv utvikling under trygge rammer. Når barn har behov for det, skal barneverntjenesten gi råd, veilede eller sette inn andre former for hjelpetiltak. Alle tjenester som ytes fra barneverntjenesten skal skje i samråd med familien og medvirkning/ brukerperspektiv er sentralt. De fleste barn og unge får hjelp hjemme hos familien sin, mens noen barn får det bedre og eller er i behov av beskyttelse. De bor da i fosterhjem eller institusjon for en kortere periode eller mer langsiktig.

Barnevernslovens formålsparagraf lyder som følger:

Loven skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid. Loven skal bidra til at barn og unge møtes med trygghet, kjærlighet og forståelse.

Loven skal bidra til at barn og unge får gode og trygge oppvekstsvilkår. (Bvsl. § 1- 1).

Våre hovedoppgaver som alle er lovpålagte:

- Gi råd og veiledning
- Behandle meldinger
- Gjennomføre undersøkelser
- Treffe vedtak i henhold til Lov om barneverntjenester
- Forberede saker for behandling i Barneverns- og helsenemnda.
- Iverksette og følge opp tiltak

Loven gjelder for barn under 18 år. Tiltak etter barnevernsloven kan iverksettes overfor ungdom inntil de har fylt 25 år.

Lovendring:

01.01.2023 trådte ny barnevernslov i kraft. Loven erstatter gjeldende barnevernlov av 1992. Enkelte lovendringer trådte i kraft i 2022 på grunn av barnevernsreformen.

«Formålet med ny barnevernslov er å få en mer tilgjengelig lov som er bedre tilpasset dagens samfunn. Ny barnevernslov skal bidra til bedre barnevernsfaglig arbeid, styrke barns og foreldres rettssikkerhet og bidra til økt vekt på forebygging og tidlig innsats. Barnevernet er først og fremst en hjelpetjeneste, men barnevernsloven åpner samtidig for svært inngripende tvangstiltak. Dette stiller store krav til barnevernets arbeid og til at rettsikkerheten for barn og foreldre blir ivare tatt på en god måte». (Prop. 133 L (2020–2021)).

Barnevernsloven bygger på tre hovedprinsipper som nå ved innføring av ny lov har fått ett lov- uttrykk:

Retten til familieliv:

Bvsl. § 1-5 første ledd: «fortrinnsvis i egen familie»

- signal om at barnevernet som hovedregel skal arbeide forebyggende og gi hjelp i hjemmet.

Retten til omsorg og beskyttelse:

Prop. 133 L (2020-2021)

– for å sikre at retten til familieliv ikke svekker hensynet til barnets beste og barnets rett til omsorg og beskyttelse.

Minste inngripens prinsipper:

Bvsl. § 1-5 annet ledd: «Barnevernets tiltak skal ikke være mer inngripende enn nødvendig.»

Disse prinsippene ligger til grunn for utøvelse av myndighet i tråd med barnevernsloven og er styrende for alt vårt arbeid.

Barnevernsreformen:

Barnevernsreformen, senere omdøpt til oppvekstreformen, ble iverksatt 01.01.2022.

Målet med oppvekstreformen er at flere barn og unge skal få rett hjelp til rett tid og at bistanden i større grad skal være lokal tilpasset.

Det er skissert delmål med økt søkelys på tidlig innsats og forebygging, bedre tilpasset bistand, nært og lokalt tilbud samt bedre rettsikkerhet for barn, unge og deres familier. Barnas behov skal være i sentrum.

I utformingen av reformen er det også skissert prioriterte områder som økt ansvar til kommunene og tydeligere ansvarsfordeling mellom kommunene og staten. Videre kompetansekrav til ansatte og ledere i barneverntjenesten for å heve den totale

kompetansen i tjenesten, samt større vekt på samarbeid med innbyggerne og samarbeidspartnere.

Barneverntjenesten sitt krav til dokumentasjon og brukermedvirkning har økt samtidig som tidlig- og helhetlig bistand og familie- og nettverksjobbing skal få en tydeligere plass. Gjenforeningsprinsipp og påvirkning av EMD- dommene/ Høyesterettsavgjørelsene må også den kommunale barneverntjenesten følge opp og endre i forhold til. Lovendring og reform krever andre måter å jobbe på. Melhus og Skaun barneverntjeneste har begynt tilpasning til endringer, men dette krever fortsatt mye av tjenesten og kommunen for å nå mål og intensjoner bak lovendringer tilpasset samfunnsutviklingen. Tjenesten må rustes for også å jobbe mot utvikling fremover og ikke kun opprettholde drift.

Forebyggende plan:

Kommunestyret skal med ny lov vedta en plan for kommunens arbeid med å forebygge at barn og unge blir utsatt for omsorgssvikt eller utvikler atferdsproblemer (Bvsl. §15- 1, 2. ledd).

Planen skal godkjennes politisk og skal være styrende for kommunenes forebyggende arbeid ovenfor barn, unge og deres familier.

Barneverntjenesten i Melhus og Skaun har vært forberedt på at det kommer endringer og har jobbet for å utvikle og iverksette forebyggende plan kommunevis.

Det er nedfelt en strategisk plan for tverrfaglig samarbeid og forebyggende arbeid for barn og unge i Melhus for perioden 2022- 2025. Strategisk plan er også Melhus kommunes forebyggende plan.

Barneverntjenesten deltar i tverrfaglig drøftingsteam i kommunen sammen med andre tjenester og barnevernleder er en del av tverrfaglig lederteam.

Forebyggende plan for barn og unge 2023-2027 ble vedtatt av kommunestyret i Skaun 20. juni 2023. Planen skal bidra til at mål og strategier knyttet til barn og unge følges opp, samt relevante politiske og nasjonale føringer. Forebyggende plan mot omsorgssvikt og atferdsproblemer er en del av denne overordnede planen.

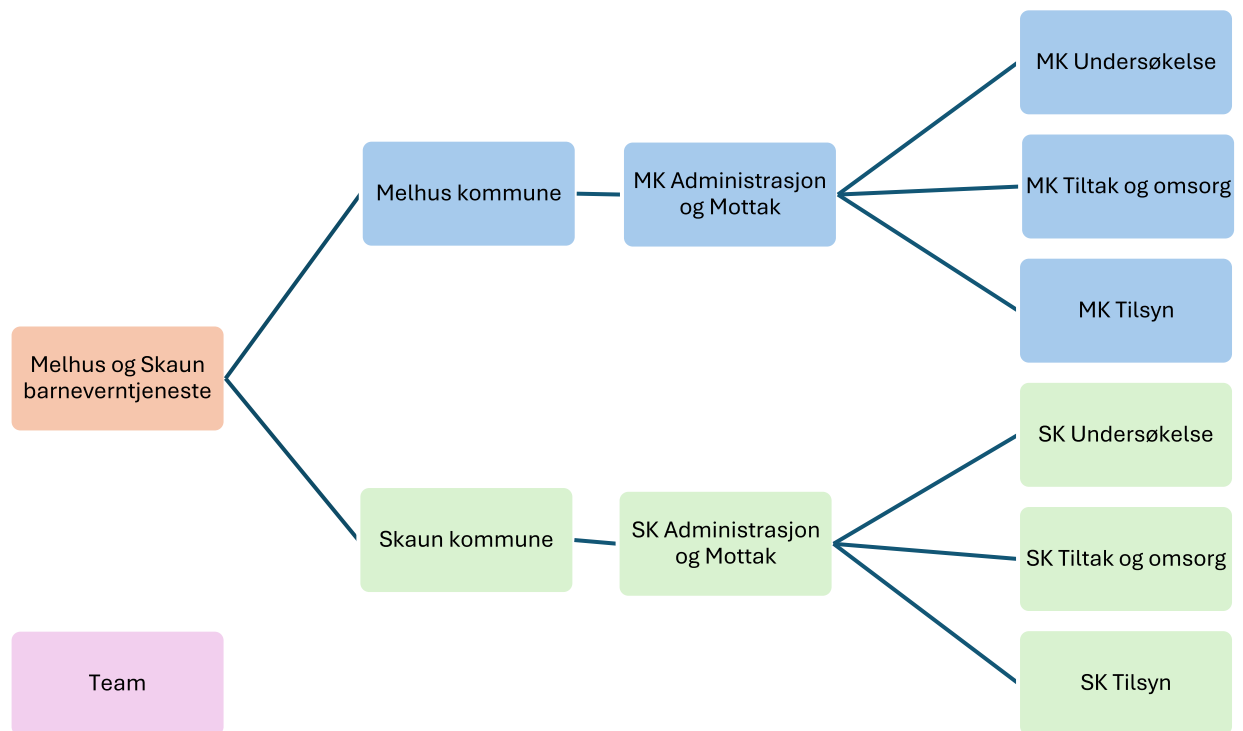
Skaun- modellen skisserer en egen modell for tverrfaglige møter hvor medvirkning og helhetsperspektivet vektlegges basert på funksjonssirkelen. Barneverntjenesten deltar i drøftingsteam og det etablerte familiesenteret i Skaun.

3. Presentasjon av virksomheten:

Barneverntjenesten i Melhus og Skaun er en interkommunal tjeneste som består av 2 kommuner som har inngått samarbeidsavtale om den kommunale barneverntjenesten, hvor Melhus er vertskommune.

Tjenesten har pr. i dag 22 årsverk inkludert merkantilressurs og leder. Tjenesten er pr. i dag inndelt i tre team for spesialisering av arbeidet. Teamene unntatt merkantilt team har sin egen fagleder.

Gjeldende organisasjonskart:

Barneverntjenesten er samorganisert med følgende tjenester i Melhus kommune, fysio- og ergoterapitjenesten, helsestasjon og skolehelsetjeneste og avlastningstjenesten under enhet forebygging og mestring med egen enhetsleder. Det er ukentlige ledermøter i sektoren, felles HMS- utvalg og årlig felles fagdag for alle ansatte. Barnevernleder har månedlig driftsmøte med enhetsleder i Melhus og månedlig møter med enhetsledere i begge kommunen gjennom interkommunalt samarbeidsmøte.

I barneverntjenesten er det hovedsakelig ansatte med bachelor i barnevern eller som sosionom. Det er flere med videreutdanninger og også master, samt ulike metodeverktøy for veiledning. Det er i ny lov lovfestet kompetansekrav i barneverntjenesten. Det vil i

2025 opprettes en oversikt og plan for å sikre oppnåelse av kompetansekravet og for å ha en faglig differensiert tjeneste.

Akuttberedskap:

Barnevernvakta i Trondheim ivaretar akuttberedskapen for barneverntjenesten utenfor ordinær kontortid gjennom vertskommuneavtale. Innenfor ordinær arbeidstid ivaretas det av egen tjeneste, som noen ganger krever overtid utover arbeidstid.

HMS- team:

Tjenesten har et eget HMS- team som består av verneombud, tillitsvalgt FO og leder. Det ble i HMS- team i januar og februar oppsummert fra vernerunde som ble gjennomført i 2023. I tillegg ble det gjennomført oppfølgingsmøter med driftsleder for å sikre at avvik på fysisk arbeidsmiljø etter vernerunden ble fulgt opp. På grunn av lederbytte og midlertidighet i tjenesten har det ikke vært prioritert møter utover dette i 2024.

Det er mål om å få etablert et godt partssamarbeid i tjenesten fremover med faste møter hver 6. uke.

Fellesmøtene for HMS- utvalg er det enhetsleder forebygging og mestring som har region på. Der er det god struktur og det har vært gjennomgått tema innenfor alle områdene helse, miljø og sikkerhet.

Avvik:

Det er etablert rutiner og system for å melde avvik i kommunene. Barneverntjenesten melder ikke mange avvik, men de som har vært meldt omhandler svikt i post/ arkiv, saksbehandling. Avvikssystemet skal gjennomgå i 2025 slik at det blir sikret at avvik blir meldt, fanget opp og jobbet med i forbedringshensyn.

4. Internkontroll/ Rapportering:

Barnevernsloven § 1-7 (Krav til internkontroll): Denne bestemmelsen pålegger kommunen og andre ansvarlige for barnevernstiltak å ha internkontroll for å sikre at virksomheten drives i samsvar med krav fastsatt i lov eller forskrift. Internkontrollen skal være systematisk og tilpasset virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Dette innebærer krav til planlegging, gjennomføring, evaluering og korrigering av tjenestene, som er kjernen i kvalitetsforbedringsarbeid.

God internkontroll krever plan og system for oversikt og kontroll. Det handler om beskrivelse av hvordan tjenesten er organisert, tydelige beskrivelse av ansvars og myndighetsområder og innhold i stillingsbeskrivelser. Tjenesten må inneha nødvendige rutiner og prosedyrer, samt evaluere og forbedre skriftlige prosedyrer ved behov. Internkontroll skal hjelpe oss med å redusere risiko og oppdage avvik.

I ny barnevernslov ble det innført to nye sentrale lovkrav:

Det følger av barnevernsloven § 2-1 syvende ledd at kommunen har et ansvar for nødvendig opplæring og veiledning av barnevernstjenestens personell. Dette stiller krav til barnevernets oppfølging av sine ansatte.

Videre en ny bestemmelse hvor det stilles krav til kompetanse for barnevernstjenestens personell, se § 2-1 a. Dette omtales også andre steder i rapporten som masterkravet/ krav til kompetanse i kommunal barneverntjeneste.

Organisering og inndeling av arbeidsoppgaver i Melhus og Skaun barneverntjeneste:

Tjenesten har organisert arbeidet i team og med tydelig ansvar og oppgavefordeling til saksbehandler og ledelse. Det er utarbeidet rutiner, men det er behov for redigering og i større grad implementering av rutinene i arbeidshverdagen.

Tjenesten har faste drifts- og utviklingsmøter i ukentlige lederteam.

Ansatte har ukentlig team- møter med sin fagleder for faglig drøfting og utvikling. Alle ansatte har jevnlig individuell veiledning og saksgjennomgang med fagleder.

Tjenesten har månedlige personalmøter og jevnlig fagmøter hvor hele ansattgruppen er samlet.

Det skal i 2025 jobbes med rutiner for personvern og sikkerhet i større grad, samt ROS-analyser og revidering og økt implementering av rutiner for arbeidet.

Rapportering:

Barneverntjenesten rapporterer til Statsforvalteren hvert kvartal og hvert halvår. Hvert kvartal er rapporten for frister på meldinger og undersøkelser. Hvert halvår rapporteres det i henhold til alle lovkrav. Hvert år rapporteres det til SSB om lovkrav, antall brukere og antall ansatte. Rapportene er individuell for hver av eierkommunene.

Barneverntjenesten gjennomfører et egentilsyn i 2024 og 2025 på området med undersøkelser, som følges opp med en handlingsplan for forbedringsområder.

5. Utfordringsbilde og veien videre

Barneverntjenesten har gode forutsetninger for å møte befolkningens behov for våre tjenester og bistand ved sårbare situasjoner. Organisasjonen er i hovedsak rustet for å møte nye og endrede arbeidsoppgaver. Det er samtidig viktig at en organisasjon har oversikt over hvor sårbarhetene og risikoene ligger.

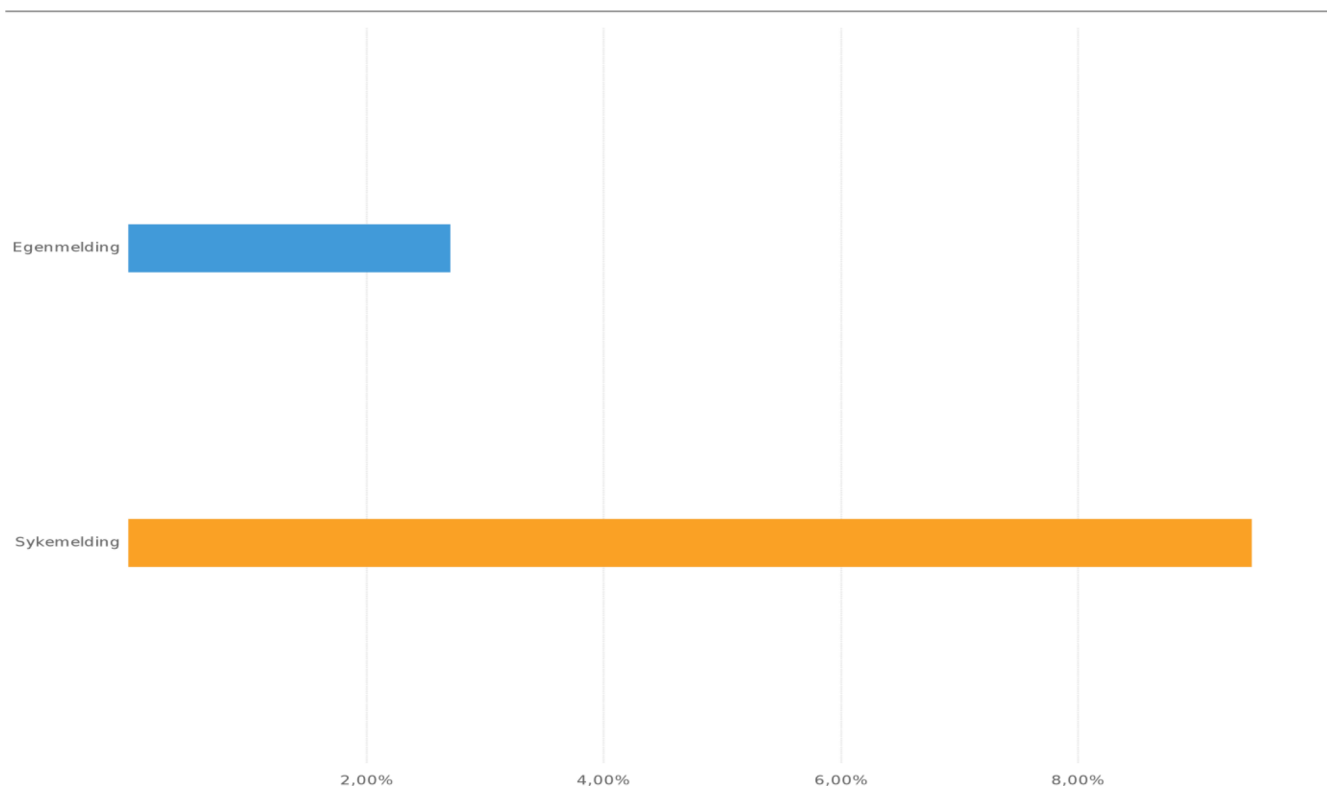
Personalsituasjonen:

Det er en sårbarhet ift. ansatte og bemanning, som er den viktigste ressursen i virksomheten. Melhus og Skaun har som andre barneverntjenester i landet høyere sykefravær enn det generelle sykefraværet i kommunene og i offentlig sektor.

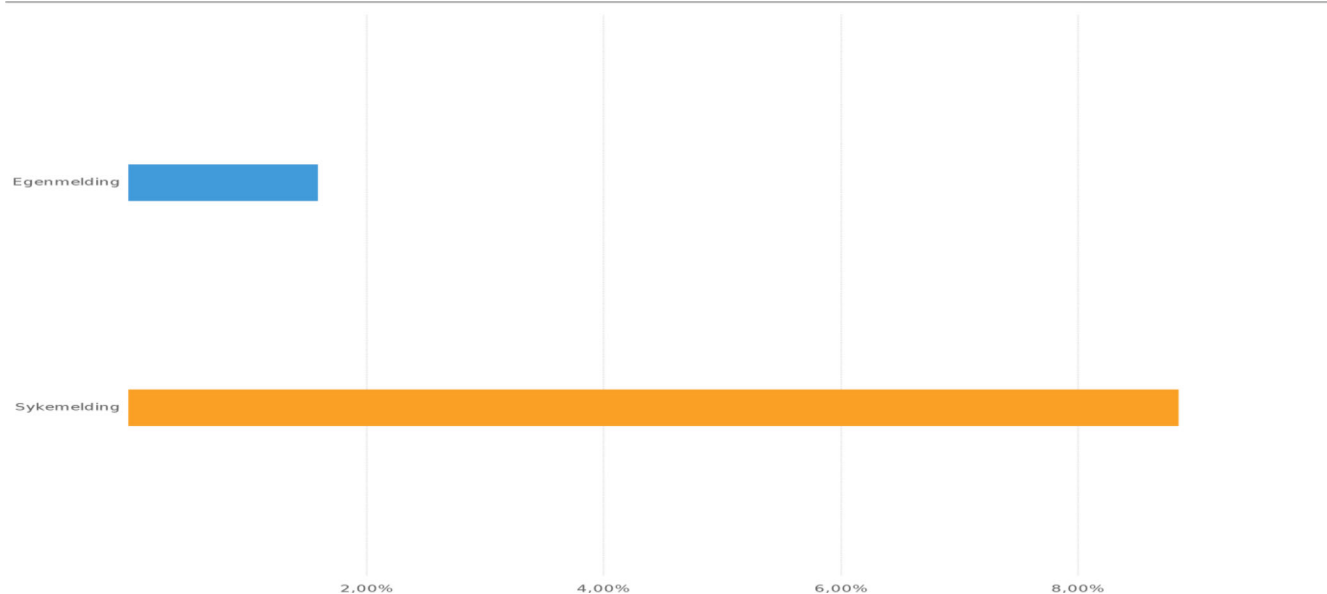
Tjenesten hadde et sykefravær på 12,4 % i 2023. I 2024 var det på 10,42%.

Det er langtidsfraværet som er høyt, mens korttidsfraværet er lavt. Det har vært en positiv utvikling.

Nedenfor skisseres sykefraværet fordelt på egenmelding og sykemelding i 2023.

Sykefravær fordelt på egenmelding og sykemelding i 2024

Det er jobbet bevisst med nærværsfaktorer og også med fraværsoppfølging. Dette bør prioriteres, da vi er en tjeneste som tåler lite fravær og turnover for å opprettholde forsvarlig drift.

Emosjonell belastning:

Barnevernsansatte opplever en følelsesmessig påkjenning ved å være i møte med mennesker som står i utfordringer eller vanskeligheter i livssituasjonen. Det er viktig med god og tett oppfølging, som også er omtalt under internkontroll. Det sees sårbarheter i dagens organisasjonskart og det vil i 2025 jobbes mot en endring i organisering for å sikre bedre og tettere oppfølging av ansatte.

Endringer/ intensiver som følge av lovendring:

Økt faglig og økonomisk ansvar er overført fra staten med lovendringene, noe som oppleves som et omfattende ansvar og til dels en utfordring. Kommunene har fått flere oppgaver, samtidig som det er bortfall av refusjon fra staten. Det ligger en sårbarhet for kommunene med større utgifter og sikring av lokale tiltak.

Barnevernsreformen krever økt forebygging i kommunene for å hindre omsorgssvikt og atferdsproblemer, samtidig som barneverntjenestene er i behov av tilstrekkelige ressurser for å forebygge mer alvorlige sosiale problemer og omsorgssvikt.

Det sees behov for at barneverntjenesten i større grad rustes for å ivareta tiltak selv, som vil være ressursbesparende i stedet for å kjøpe fra statlig og private barnevernstiltak. Det må planlegges for å møte endringene både i tjenesten og kommunen som helhet. Differensierte og kvalitativt gode tiltak vil kunne endre barns omsorgssituasjon. Videre i større grad sikre brukerperspektiv med medvirkning og kompetanse knyttet til familie – og nettverkstiltak. Barneverntjenesten i Melhus og Skaun vil jobbe for økt slekts- og nettverksfokus i arbeidet med barn, unge og deres familier i 2025.

Melhus og Skaun barneverntjeneste må kjenne sine kommuner godt og sammen med andre offentlige og det private nettverket jobbe sammen som laget rundt barnet. Det har blitt tydelig med viktigheten av lokal kjennskap og det er også en forutsetning for å nå målene i oppvekstsreformen. Barneverntjenesten i Melhus og Skaun er del av Læringsnettverk med samarbeid på tvers av kommuner i oppbygging og drift av tiltak som øker tilbudet for barna også i Melhus og Skaun.

Det ble gitt en økning i ressurser for Melhus og Skaun barneverntjeneste i 2021, i tråd med økte oppgaver og overføringer. Det vil være svært sårbart om antall årsverk ikke opprettholdes dagens nivå i forhold til forsvarlig drift og kvalitet. Tjenesten ligger fremdeles lavt i forhold til sammenlignbare kommuner og landet for øvrig. Det er gjennomført en ROS- analyse i april 2025 for å synliggjøre konsekvenser av for lav bemanning. Det vil være svært sårbart om barnevern ikke har tilstrekkelige ressurser til å ivareta oppfølging etter barnevernsloven som mest sannsynlig vil medføre alvorlige konsekvenser på kort og lang sikt.

Endringer i oppgaver, ansvar og finansieringsmodell er fortsatt både uavklart og noe uoversiktlig. Endringene påvirker barneverntjenesten, men vil også medføre endringer på tvers av enheter i kommunene. Videre vil det kreve at tjenestene samarbeider og samhandler på en annen måte, også med private og frivillig sektor.

Saksmengde og bemanning:

Det er en prioritet å sikre at barnevern kommer inn til riktig tid og at vi gir hjelp tilpasset behovet. Det er likevel en sårbarhet med et så høyt press på saksbehandlerne i perioder for å sikre at en til enhver tid jobber med de «riktige barna». Dette krever samarbeid og samhandling, samt felles forståelse og mål mellom sektorer, samt tilstrekkelig tiltaksvifte

i nærmiljøet. Som det beskrives nærmere under avsnittet om endringer så er det en utfordring å oppnå en stabil ansattressurs til å håndtere gitt arbeidsmengde til enhver tid uten mulighet for ventelister og inntaksstopp.

Overføring av større ansvar for fosterhjemsomsorg:

Med endringer i loven fikk kommune økt ansvar for oppgaver innenfor rekruttering, oppfølging og veiledning av fosterhjem. Oppgaver som tidligere har vært statens ansvar overføres nå til hver kommune å drifte. Noe som krever tilrettelegging og andre måter å jobbe på i tillegg til de oppgavene kommunen har fra før på fosterhjemsområdet.

Melhus og Skaun jobber med å tilpasse individuell kompetente tiltak. Her vil det være nødvendig å lage en bemanningsplan for fremtidige behov. Videre for å tilby gruppebasert veiledning i samarbeid med andre kommuner. Det er sårbarhet at vår tjeneste blir liten i denne konteksten, men vi har utviklet et godt samarbeid med flere av kommunene i Trøndelag. Dette vil også være et utviklingsområde fremover. Opplæring i omsorgspakken blir prioritert i 2025. Vi avsetter ressurs til å drifte gruppeveiledning for fosterhjem sammen med Trondheim og Værnesregionen og vi ser også på mulighet til å avsette ressurser for å opprette et systematisert gruppetilbud sammen med ovennevnte kommuner for biologiske foreldre som har mistet omsorgen for sine barn. For å kunne gi et forsvarlig tilbud på dette området er vi avhengige av samarbeid med andre kommuner.

Tjenesten har på tross av en utfordrende situasjon vært løsningsorientert og gjennomført lovpålagte arbeidsoppgaver. Det er sårbart, og det ble synlig mot slutten av året at manglende ressurser påvirker kvaliteten. Dette må det jobbes for å prioritere i 2025, tilstrekkelig personal- og ledelsesressurser og en stabil ansattgruppe. Det må også i større grad prioriteres utviklings- og kvalitetsarbeid for å sikre en fremtidsrettet tjeneste som tilpasser seg endringer.

6. Sentrale endringer og utviklingsområder (Kvalitet):

Kvalitet:

Barneverntjenesten jobber kontinuerlig for å ha en forsvarlig tjeneste med god kvalitet i forhold til krav og forventninger.

Det ved å legge til rette ressurser slik at ansatte får gjort jobben sin. Videre sikre oppfølging til en ansattgruppe som står i emosjonelt/ relasjonelt arbeid. Barnevern er en tjeneste som har forventet drift gjennom hele året og kan ikke redusere aktiviteten ved ferier etc. Det samme gjelder også ved fravær. Å ha tilstrekkelig personalsituasjon til enhver tid er nødvendig for å kunne holde kvaliteten, samt tilstrekkelig og tilpasset oppfølging av ansatte.

Kapasitet:

Kapasitet er et annet stikkord for kvalitet. Barnevern kan ikke innføre inntaksstopp og det er heller ikke krav til maks antall saker for en saksbehandler. Tid og utnyttelse av personalet vil ligge til grunn for å sikre god kvalitet.

Kompetanse:

Mangel på kompetanse er en av årsakene det blir pekt på ved svikt i barneverntjenesten. Det er innført kompetansekrav for ansatte i barneverntjenesten for å sikre kvalitet. Melhus og Skaun vil i 2025 opprette plan for kompetanseheving for metode- og veiledningsverktøy, samt for å innfri masterkravet til ansatte i kommunal

barneverntjeneste. Det vil før sommeren 2025 utarbeides en bemanningsplan for å synliggjøre fremtidige behov.

Det vil samtidig pekes på at det er like viktig å sikre at en beholder ansatte med erfaring og kompetanse ved å ha faktorer og tiltak som gjør det til en attraktiv arbeidsplass.

Barneverntjenesten har lovpålagte aktiviteter som skal utføres gjennom operativ drift. Tjenesten følger nasjonale retningslinjer og at det er utviklet prosedyrer og rutiner for arbeidsprosesser, samt plan for opplæring til nyansatte.

Saksbehandlingsarbeidet krever tett oppfølging av ansatte for å sikre kvalitet. Noe som krever tilstrekkelig og kompetent ledergruppe.

Utviklingsområdene for barneverntjenesten i 2024 har vært i forhold til:

- Beholde ansatte og sikre tilstrekkelig bemanning, noe som videreføres for å skape stabilitet i tjenesten.
- Opprettholde drift og kvalitet under midlertidig situasjon med skifte i ledelse og en del turn- over.
- Planlegge mot nytt fagsystem som vil effektivisere arbeidshverdagen og bedre internkontrollen.
- Eierskap til barnverntjenesten gjennom dialog og samarbeid med administrativt og politisk nivå. Dette opprettholdes i 2025.
- Kompetanseheving, utvikle kompetanseplan og sikre at ansette starter på utdanning for å sikre kompetansekravet.
Det videreføres og systematiseres i 2025 med mål om å sikre differensiert og kvalitativt sterk tjeneste i tråd med innførte lovkrav om kompetanse i kommunal barneverntjeneste til både saksbehandler og ledelse.
- Tettere samarbeid med tjenester i eierkommunene.

Barneverntjenesten opprettholder arbeidet med å sikre god kvalitet i tjenesten for innbyggerne. Det er likevel forbedringsområder som det må jobbes videre med i 2025.

Oppsummert er det en tjeneste med sterkt faglig miljø og engasjerte medarbeidere. Sentralt mål for 2025 er å sikre ressurser og stabilitet som sikrer kvalitet til innbyggerne og forhindrer avvik i lovkrav.

7. Temaområder samlet og for hver kommune

Statistikk og informasjon i dette kapittelet gjelder for 2024.

7.1 Bakgrunnsinformasjon/demografi

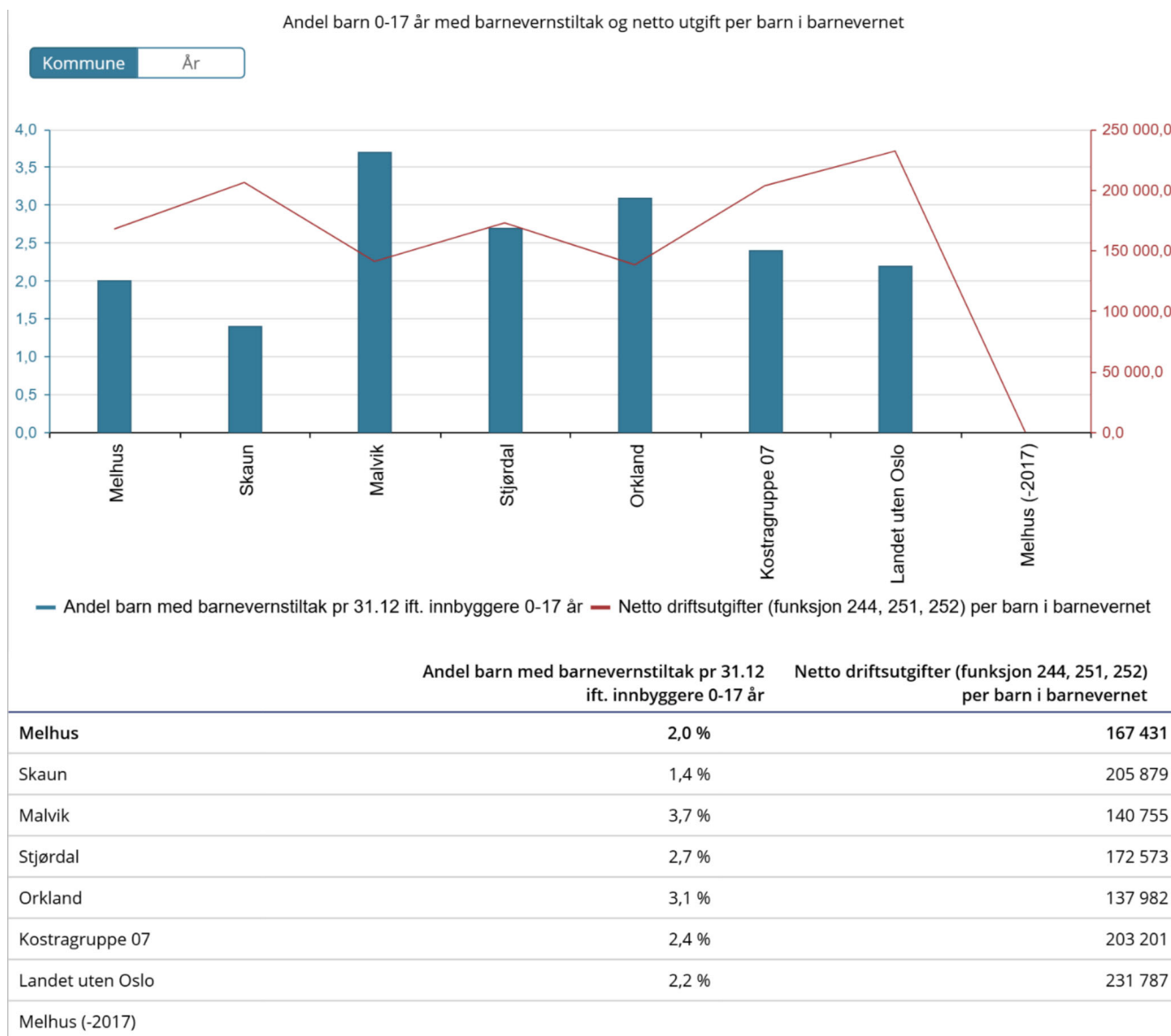
Befolkningsgrunnlaget i 2024

	Innbyggere (antall)	Andel 0-17 år
	2024	2024
5028 Melhus	17560	3871
5029 Skaun	8484	2116

Tall fra Statistisk sentralbyrå

Fordelingsnøkkel mellom kommunene i samarbeidet fordeles på 0- 24 i henholdsvis 66% og 34%.

Nedenfor vises andel barn i gruppen 0- 17 år som har barnevernstiltak for Melhus, Skaun og andre sammenlignbare kommuner. Som viser at vi ligger noe lavere enn andre kommuner og landsgjennomsnittet unntatt Oslo. KOSTRA- tall fra 2024.

7.2 Meldinger

Barneverntjenesten er ikke en oppsøkende tjeneste og er avhengig av at andre, private og offentlige, tar kontakt om de er bekymret for et barn. Private meldere har mulighet til å være anonym.

Alle offentlige ansatte har plikt til å gi informasjon til barneverntjenesten når det er grunn til å tro at:

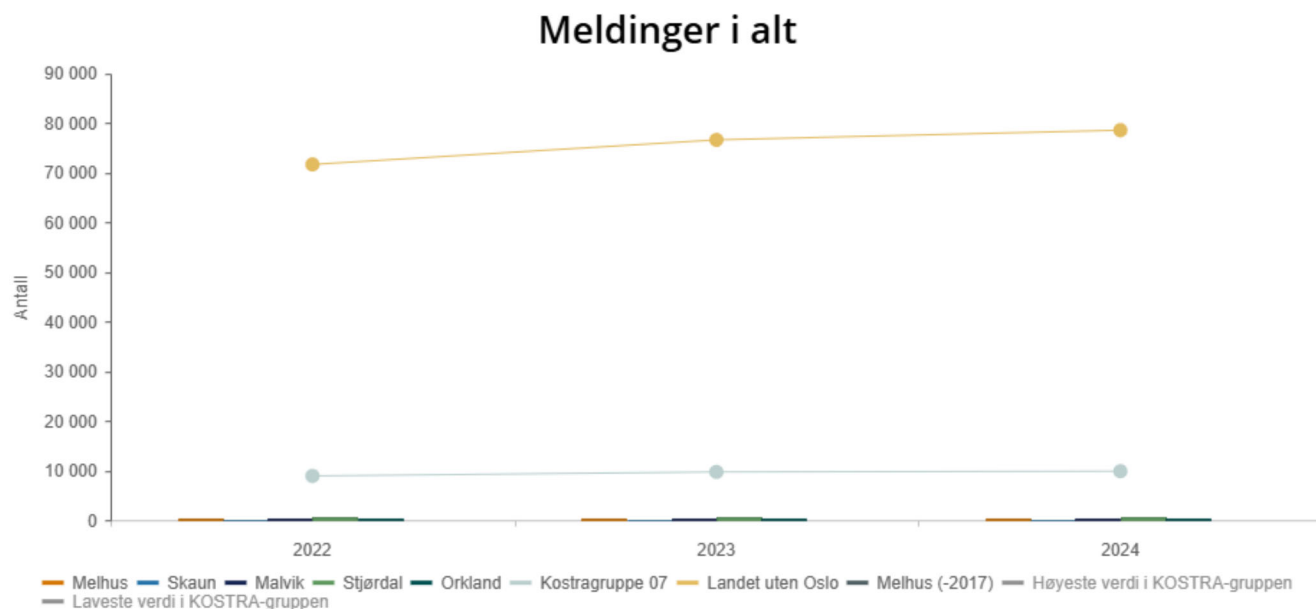
Et barn blir mishandlet hjemme.

Det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt.

Når et barn har vist vedvarende alvorlige atferdsvansker.

Barneverntjenesten skal snarest og innen en uke gjennomgå innkomne meldinger og vurdere om meldingen skal følges opp med undersøkelse etter Bvsl. 2-2.

Barneverntjenesten har det siste året hatt fokus på økt tilgjengelighet og informasjon ut til samarbeidspartnere. Vi har et kompetent mottak med åpningstid fra 07.45- 16.00 (15.00) hvor private og offentlige kan ringe og drøfte og/ eller melde bekymring.

	2022	2023	2024
Melhus	174	210	267
Skaun	141	114	106
Malvik	232	206	244
Stjørdal	603	593	552
Orkland	232	250	264
Kostragruppe 07	8 886	9 695	9 838
Landet uten Oslo	71 601	76 546	78 497
Melhus (-2017)			

KOSTRA- tall viser at Melhus har hatt en økning i antall bekymringsmeldinger på 53,4% fra 2022-2024. Melhus ligger nå høyere enn Orkland.

Skaun har i samme periode hatt en nedgang 24,8%.

Viktig å bemerke er at det ikke er fristbrudd på meldinger.

7.3 Undersøkelser:

Dersom det er rimelig grunn til å anta at det foreligger forhold som kan gi grunnlag for tiltak, skal barneverntjenesten snarest og innen tre måneder undersøke forholdet. I særlige tilfeller kan fristen utvides til seks måneder. Det må i så fall begrunnes fra barneverntjenesten og kan handle om at familien er utilgjengelig for barneverntjenesten,

at en venter på samkjøring av andre instanser som er nødvendig for arbeidet eller at saken er kompleks.

Hvordan jobber barneverntjenesten i en kartleggingsfase/ undersøkelse:

- Samtaler med barn/ ungdom
- Samtaler med foreldre og foreldreintervju
- Hjemmebesøk
- Innhenting av opplysninger
- Samarbeid med andre tjenester
- Tiltak kan settes inn i løpet av undersøkelsen parallelt dersom det er behov for umiddelbare tiltak.

Hvor omfattende undersøkelsen er vil variere av hva som er bekymringen i hver enkelt sak. Loven sier at den ikke skal gjøres mer omfattende enn nødvendig. Foreldre kan ikke motsette seg at en undersøkelse gjennomføres.

Konklusjonen av en undersøkelse kan ha tre ulike utfall:

- Barneverntjenesten henlegger saken fordi det ikke vurderes å være grunnlag for tiltak. Det kan også bety at familier henvises til andre instanser.
- Barneverntjenesten henlegger, da foreldrene ikke samtykker til tiltak. Barneverntjenesten har da mulighet til å gjenoppta saken om 6 måneder.
- Barneverntjenesten iverksetter hjelpetiltak med samtykke fra foreldre og barn med partsrettigheter/ over 15 år.

Melhus og Skaun barneverntjeneste har de siste årene forbedret arbeidet med meldinger og undersøkelser. Det er utarbeidet rutiner og prosedyrer som er styrende for arbeidet. Det har likevel på grunn av bemanningssituasjonen og skifte i ledelse vært noen fristbrudd på undersøkelser og også tiltaksplaner i 2024. Det er sannsynlig at dette også vil påvirke rapportering i 2025. Samtidig er det behov for å oppdatere rutiner og i større grad implementere de i hverdagen. Videre heve kompetansen på kartlegging og observasjon av samspill.

Akutt plasseringer:

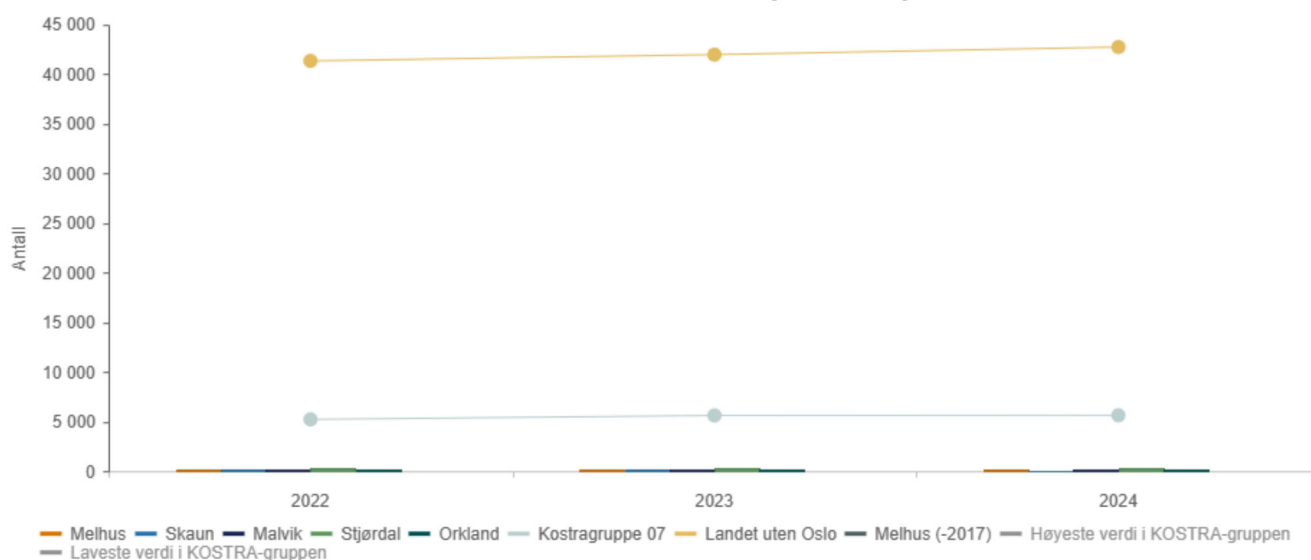
Hvis barn står i fare for å bli vesentlig skadelidende og tiltak ikke kan settes inn for å forhindre det, må barneverntjeneste akuttplasser barn utenfor hjemmet.

Barneverntjenesten hadde færre akuttplasseringer i 2024 som mest sannsynlig handler om at barnevern har endret måten å jobbe på. Bedre og økt tverrfaglig samhandling kan også være medvirkende faktor til at en klarer å finne tiltak som kompenserer for grunnlaget om hastedtak.

Akuttplassering bør unngås, da det vil være opprivende for barn. Barneverntjenesten har bedre muligheter for å jobbe forebyggende og også ved å sette inn hastetiltak i hjemmet. Det er større fokus på at barn kan gi gis hjelp i hjemmet og at barn får opprettholde sine venner, skole og fritidsaktiviteter. Ved behov for å bo utenfor hjemmet har barneverntjenesten som mål og i større grad gjøre bruk av plasseringer i slekt og nettverk. Det vil legges en plan for å nå dette målet i større grad i 2025.

Det er oppsummert økt fokus på samarbeid, medvirkning og finne løsninger lokalt.

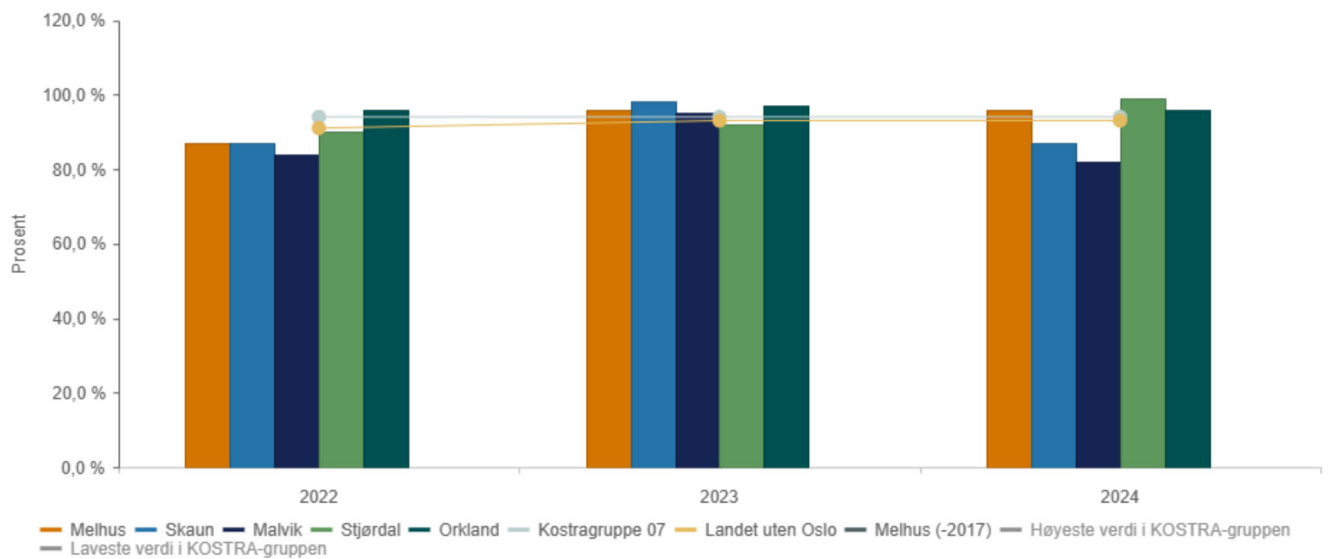
Undersøkelser i alt (0-24 år)

	2022	2023	2024
Melhus	120	139	146
Skaun	78	73	65
Malvik	183	148	174
Stjørdal	302	290	297
Orkland	148	154	195
Kostragruppe 07	5 203	5 598	5 614
Landet uten Oslo	41 289	41 922	42 683
Melhus (-2017)			

Denne tabellen indikerer hvor mange av innkomne meldinger som barnevern vurderte ga grunnlag for kartlegging av barns omsorgssituasjon. Viser samme utvikling, noe flere undersøkelser i perioden for Melhus, liten nedgang for Skaun. Her ligger Orkland høyere enn Melhus.

Andel undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder

	2022	2023	2024
Melhus	87,0 %	96,0 %	96,0 %
Skaun	87,0 %	98,0 %	87,0 %
Malvik	84,0 %	95,0 %	82,0 %
Stjørdal	90,0 %	92,0 %	99,0 %
Orkland	96,0 %	97,0 %	96,0 %
Kostragruppe 07	94,0 %	94,0 %	94,0 %
Landet uten Oslo	91,0 %	93,0 %	93,0 %
Melhus (-2017)			

Stabilt for Melhus fra 2023 til 2024. Bedring for Skaun også fra 2022- 2023, men noe økning i fristbrudd i 2024. Dette er helt klart et forbedringsområde, da barnevern ikke skal ha avvik, men fordrer tilstrekkelige ressurser i tjenesten til enhver tid for å følge opp lovpålagte oppgaver. Det kan noen ganger være grunnlag for å utvide fristen til inntil 6 måneder.

7.4 Tiltak

Barn og unge med hjelpetiltak:

Mandatet i barnevernsloven viser den tydelige plikten til å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse- og utvikling får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. Dette kan barneverntjenesten gjøre ved å sette inn vedtak om tiltak etter at undersøkelsen er gjennomført. I form av frivillige hjelpetiltak i hjemmet, frivillig plassering utenfor hjemmet eller ved frivillig plassering på institusjon.

Formålet med tiltak er at det skal gi en positiv endring i barnets omsorgssituasjon og rettes ofte mot foreldrene f. eks i form av foreldreveiledning.

Når det fattes vedtak om hjelpetiltak skal barneverntjenesten utarbeide en plan for oppfølgingen som jevnlig skal evalueres. Et fremtidig mål er at Barneverntjenesten i Melhus og Skaun både skal utarbeide og evaluere planen sammen med familien.

Dette er barnevernets forebyggende arbeid og her gjøres det en omfattende jobb for å sikre at barn, unge og familiene mottar den hjelpen de er i behov av.

Eksempel på tiltak:

Foreldreveiledning, miljøterapeutisk arbeid, støttekontakt og besøkshjem, og økonomiske tiltak som dekning av barnehage, SFO og fritidsaktivitet, samt husleie og livsopphold (ungdommer/ ettervern).

Hvis frivillige tiltak ikke fører til nødvendig endring i barnets omsorgssituasjon, har barneverntjenesten plikt til å finne andre måter å bistå barnet. Det kan da være behov og grunnlag for i en kortere eller lengre periode at barnet bor utenfor hjemmet.

Antall med hjelpetiltak pr. 31.12. 24 var totalt 59 for Melhus og 11 barn hadde ikke tiltaksplan på tidspunktet. Antall med hjelpetiltak pr. 31.12.24 for Skaun var 22 hvorav 1 barn ikke hadde gyldig tiltaksplan. Ved prioriteringer er det oftest i planoppfølgingen på hjelpetiltaksområdet det først blir svikt i lovkrav, da andre oppgaver vurderes høyere prioritet.

Det er en økning fra 2023. Det er også sannsynlighet og indikatorer for at det vil være økende avvik i rapportering også for starten av 2025 på grunn av underbemanning.

7.5 Fosterhjem/ tiltak utenfor hjemmet:

Tiltak og omsorgsteam har ansvar for å følge opp barn og unge som er under offentlig omsorg. Dette omfatter barn som bor i beredskapshjem, fosterhjem og institusjon. De følger også opp ved frivillige plasseringer utenfor hjemmet og ungdom på ettervern.

Det er overtatt ansvar for oppgaver fra det statlige barnevernet på fosterhjemsomsorg som kommunene må ruste seg for. Det er jobbet systematisk med å sikre kvalitet i veiledning og oppfølging, både internt og i samarbeid med andre kommuner. Det må fortsatt jobbes med å sikre tilstrekkelig rekruttering og oppfølging av barnet, biologiske foreldre og fosterforeldre. Det er påstartet en kompetanseheving og etablering av både individuelle tiltak og gruppeveiledning. Samtidig som kommunene også må ta et større ansvar for rekruttering av beredskap- og fosterhjem.

Melhus og Skaun skal i 2025 gå opplæring i omsorgspakken for å sikre oppfølging både til barnet, biologiske foreldre og fosterforeldre. Omsorgspakken er en veileder for å sikre systematisk og kvalitetsmessig oppfølging i fosterhjemsomsorgen.

Barneverntjenesten har også på området med plasserte barn et mål om økt bruk av familie, slekt- og nettverkstiltak for å finne ressurser i nettverket til barnet.

Det er en ønsket dreining både faglig og økonomisk mot nedgang i utgifter i 252, og samtidig en ønsket økning i 251 som omhandler tiltak til barn hjemme. I tråd med lovendringer og oppvekstreform med økt fokus på å hjelpe barnet der barnet bor, fremfor å plassere utenfor hjemmet. Det fordrer imidlertid et parallellløp for å endre utviklingen samtidig som barnevern ivaretar de som har behov for inngripende bistand i dag.

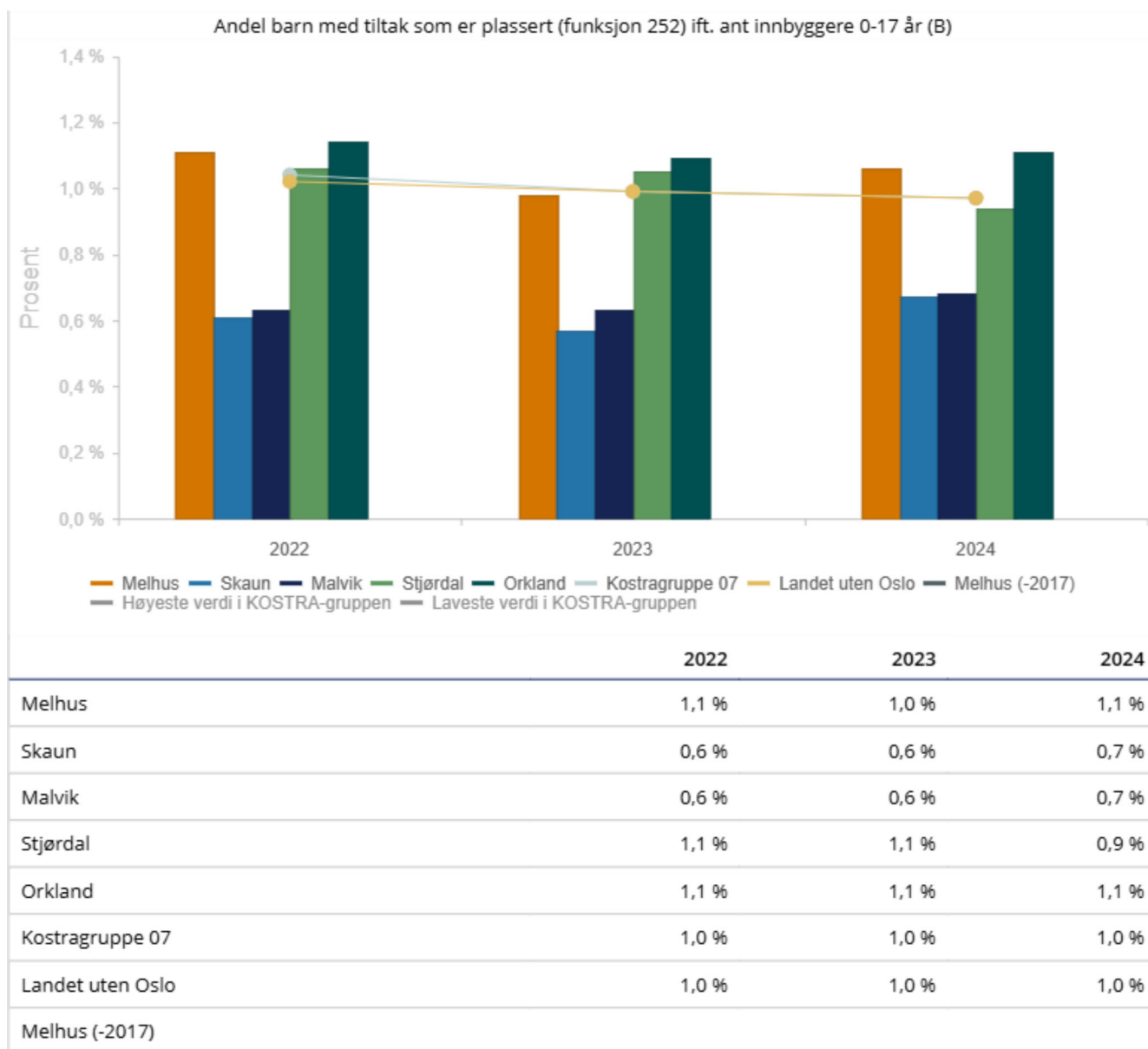
2. halvårsrapportering pr. 31.12.24 viser at alle som bor utenfor hjemmet i Skaun og Melhus har hatt minimumsoppfølging ifølge lovkrav.

På grunn av midlertidighet i tjenesten siste halvdel av 2024 vil det medføre noen avvik på området i 2025.

Samvær og gjenforening:

Gjenforeningsprinsippet er innført i ny lov og sikrer at barneverntjenesten følger prinsippene som Høyesterett har innført etter at flere barnevernssaker har vært behandlet i EMD (Den europeiske menneskerettighets domstol).

Gjenforingsprinsippet tilsier at plasseringer utenfor hjemmet i utgangspunktet skal ha som målsetting at de er midlertidige. Det er viktig å sikre kontakt og oppfølging med biologiske foreldre gjennom samvær og kunnskap om biologiske familie. Det skal tilbys oppfølging til foreldre for å kunne stabilisere hjemmesituasjonen.

Det er her de mest kostnadskrevenne tiltakene er innenfor barnevern. Barn plassert utenfor hjemmet ift. andel innbyggere. Melhus ligger litt høyere enn sammenlignbare kommuner og landet for øvrig. Har hatt mange plasseringer tidligere som påvirker statistikken. Det jobbes annerledes nå. Skaun har hatt økning de siste årene, men ligger lavere enn de kommuner det er sammenlignet med.

7.6 Ettervern

Ettervern er et tilbud om videre oppfølging til alle som har mottatt tiltak fra barneverntjenesten. Alderen for å motta ettervern ble i 2021 utvidet fra 23 til 25 år.

Ungdom som har bodd i fosterhjem kan fortsette å bo i fosterhjemmet til de er ferdig med videregående og noen ganger også lengre. Det kan også være overgangsløsninger hvor barnet bor på hybel med oppfølging fra fosterforeldrene.

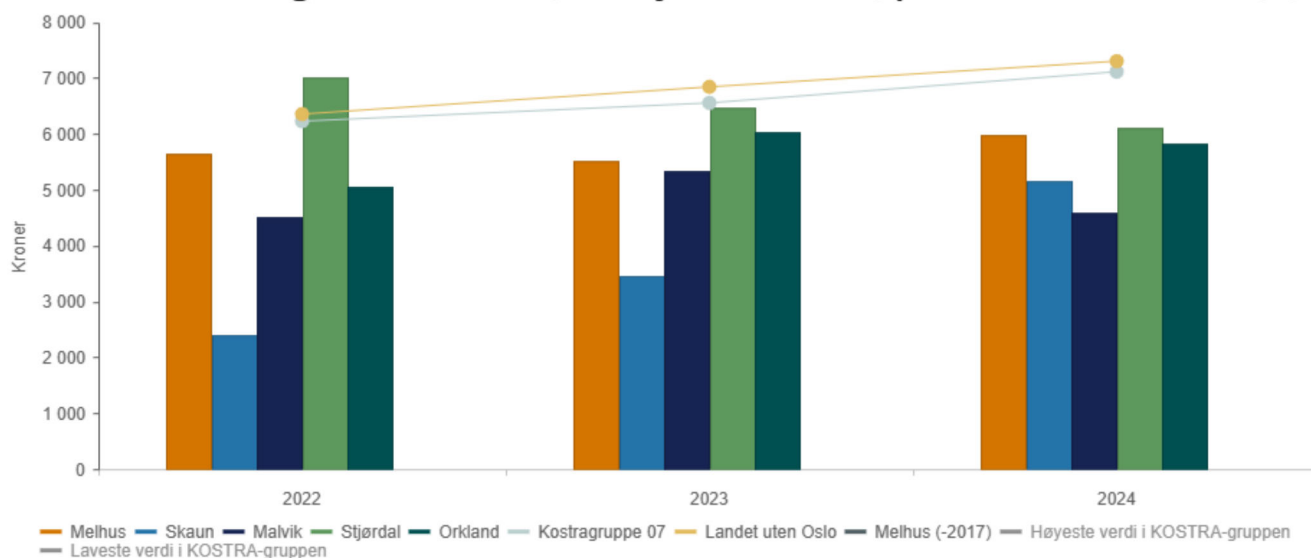
Det kan også være ettervern i form av samtaler og oppfølging fra barneverntjenesten, og noen ganger økonomiske tiltak som livsopphold og dekning av husleie/ strøm. Hovedmålsettingen i ettervernarbeid er at barnevern skal være med å sikre overgangen til voksenlivet for ungdommen.

7.7 Økonomi

Tiltak i og utenfor hjemmet (251 og 252) og administrative kostnader (244):

7.7.1 Tiltaksutgifter

Brutto driftsutgifter til tiltak (funksjon 251, 252) per barn med tiltak (B)

	2022	2023	2024
Melhus	5 648	5 506	5 987
Skaun	2 385	3 454	5 161
Malvik	4 516	5 324	4 594
Stjørdal	7 007	6 471	6 117
Orkland	5 049	6 039	5 828
Kostragruppe 07	6 226	6 553	7 111
Landet uten Oslo	6 353	6 840	7 300
Melhus (-2017)			

Tabellen viser samlet utgifter til tiltak, 251(tiltak i hjemmet) og 252 (tiltak utenfor hjemmet). Som viser en økning for Melhus fra 2022 til 2024, samtidig som det er en mer markant økning for Skaun. Begge kommunene ligger likevel lavere enn de kommuner det er sammenlignet med.

Det skulle vært en tabell for hver av postene, men det var ikke klargjort på tidspunktet.

Årsaksforklaring til regnskapet:

Totalt har tjenesten hatt et underforbruk på lønnsbudsjett i 2024, som skyldes mangel på ansatte i stillinger (fagleder/leder/sykefravær hos ansatte). Det har vært økt bruk av overtid som skyldes at tjenesten har endret praksis for å innvilge overtid til praksis som er mer i tråd med lovverket. Utover det har det også vært en økning i administrative kostnader som skyldes bortfall av refusjon fra staten, prisøkning, økte tolkeutgifter og økning i kostnader til juridisk bistand.

Merforbruk på tiltakssiden for Melhus er på 2 258000,- som skyldes faglige vurderinger av behov for plassering av barn/ ungdom utenfor hjemmet, beredskapshjem, fosterhjem og institusjoner. Det har også vært en økning i grunnstøtte til fosterhjem. Melhus har noen dyre plasseringer på grunn av utfordringer hos barna og det er satt inn ulike tiltak i tillegg til fosterhjem, samt fosterhjem/ institusjoner som er privat/ spesialtilpasset.

Det skyldes også behov for inngripende tiltak i hjemmet (alternativ til plassering) som kommunen kjøper av det statlige barnevernet som familiesenter og MST/ RFT samt familieråd. Noe av merforbruket skyldes også kjøp av barnevernvakt som kommunen er pliktig til å ha, samt privat veiledning som kommunen ikke innehar kompetanse på selv. Kjøp av tjenester fra Trondheim kommune har også økt, samt kjøp av tilsyn under samvær.

Det har vært underbemanning i tjenesten i deler av 2024 som fører til økt behov for kjøp av tiltak som for eksempel ulike typer veiledningstiltak.

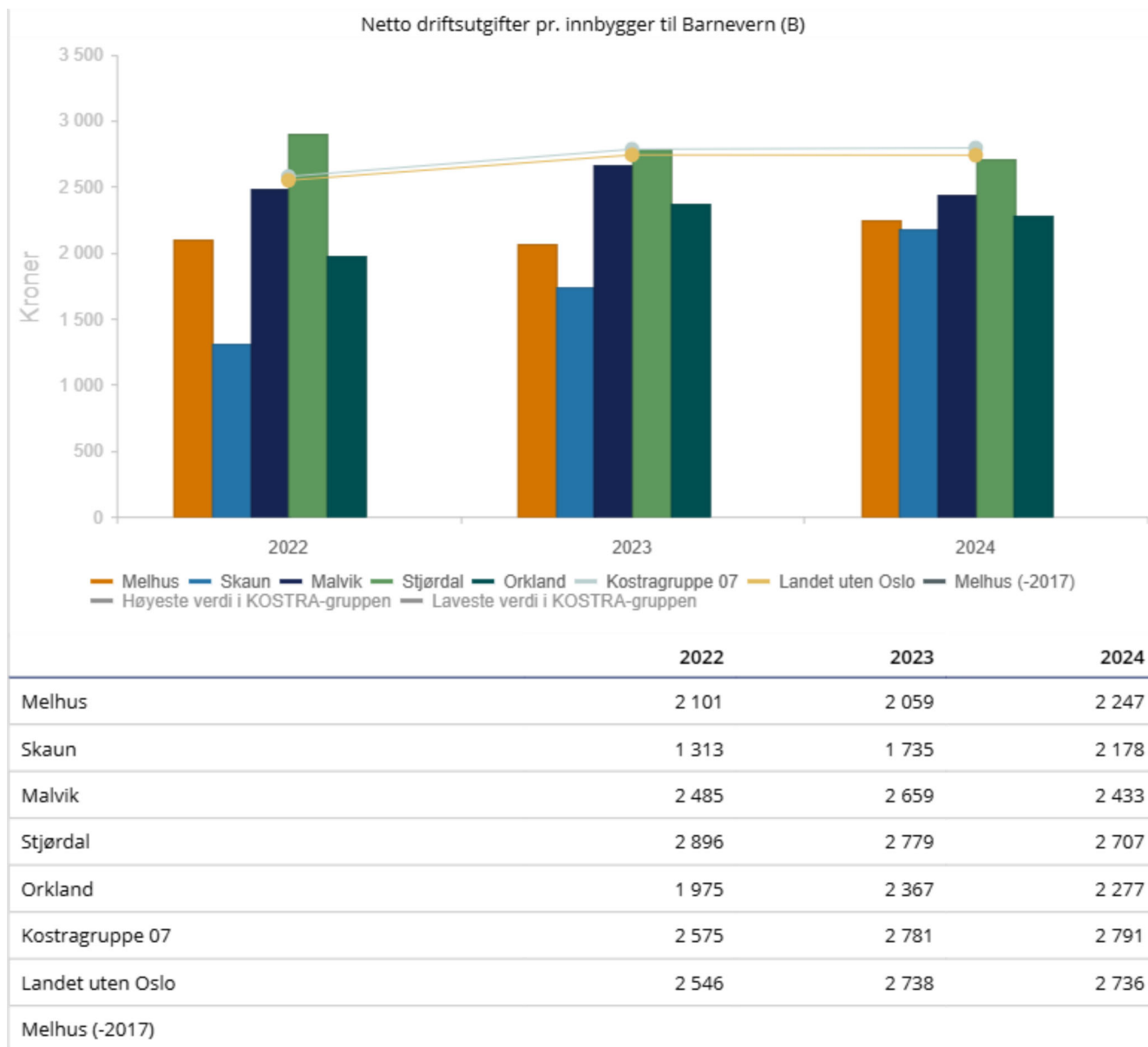
Det er forsøkt å ta ned på andre utgifter/ drift gjennom året for å kompensere for merforbruket.

Det er en ganske stor økning for Skaun i samme periode, totalt merforbruk på 7 millioner. Det er samme årsaksforklaringer som for Melhus, men i tillegg så handler det om økning i plasseringer av barn utenfor hjemmet (institusjon), som merkes ekstra godt for en liten kommune. Særlig etter bortfall av refusjon. Altså en merkbar økning i utgifter knyttet til post 252 i 2023 og 2024 som det ikke var estimert for/ ikke var kjent for tjenesten på tidspunktet da budsjettet ble lagt.

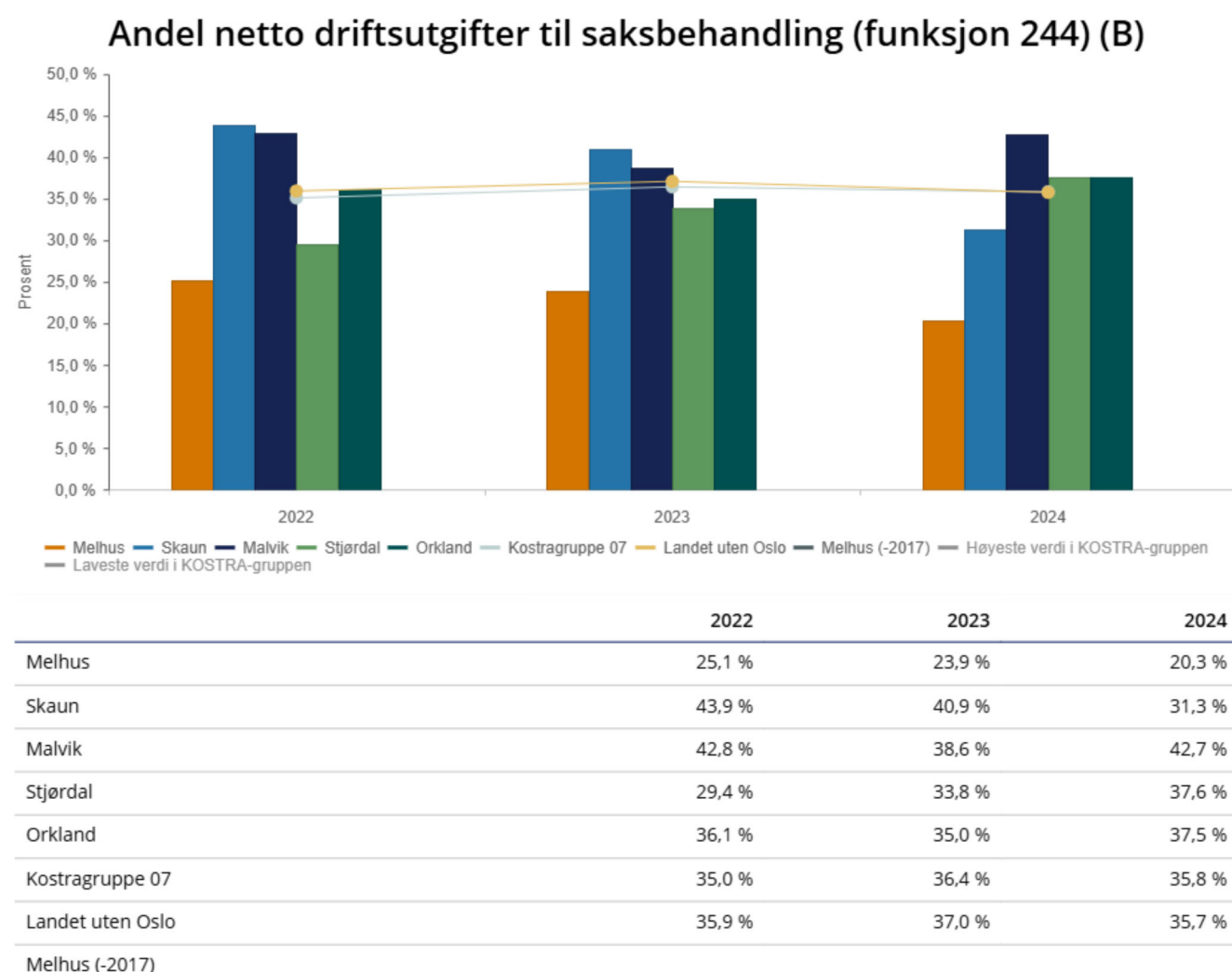
Vi ligger likevel betydelig lavere enn KOSTRA gruppen og landet for øvrig, som indikerer at det driftes mer kostnadseffektivt.

Det er en ønsket faglig og økonomisk dreining over på et høyere tiltaksbudsjett for 251 og mindre for 252. Det er målet for årene fremover. Da må tjenesten og kommunene som helhet samarbeide for tilstrekkelig tiltak i egen regi, samt at barnevern må ha tilstrekkelige ressurser til å jobbe kvalitativt godt og forebyggende med tiltak i hjemmet.

Oversikten viser at Melhus og Skaun drifter noe lavere enn andre sammenlignbare kommuner og landsgjennomsnittet.

7.7.2 Administrative utgifter

Dette viser administrative utgifter til lønn. Som viser at Melhus og Skaun bruker mindre på dette området enn andre sammenlignbare kommuner og landet ellers. Betydelig lavere for Melhus sin del. Nedgang for Skaun siden 2022.